

R E G É L Ő.

PESTEN Csötörtökön Május 30^{kán} 1833.

Megjelen társával együtt hetenkint kétszer Vasárnap és Csötörtökön.
Évnegyedi díjja helyben 1 ft 36 kr boritéktalanul; postán 2 ft ezüstben.
Három évnegyedre helyben 4 ft 48 kr; postán 6 ft.

I. TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

A' j e g y - g y ű r ű. (*Polytatás.*)

16.

Erős feltételét, melly most benne gerjedett, éjjeli alvása közben pajzán álmok törekedtek lelkéből kicsalni; de alig üzé-el szenderedését a' hajnal, már-is szeretett felesége szerény képe körül egyesültek minden gondolatjai.

Most már mindenek előtt helybeli ügyei foglalák-el tehetségeit. Midőn éppen írással foglalataskodék, koczogtattak azon ajtón, melly a' dámák szobájából az övébe szolgált. Az igen lassudan mondott „jó reggelt” melly arra következék, az özvegynek bájló termetét éleszté-fel benne, mellyet képzelő tehetsége már ama koczogásnál-is egészen maga elejébe varázslott.

Hozzájok kellett által mennie. Ön becsületének tartozott avval, hogy két igen mivelte dámák ismeretségét valamelly illetlen módon félbe ne szakassza; de annál erősebben tette-fel magában, hogy ama szín alatt, mintha mostani dolgait egy elutazás miatt abban kellene hagynia, meg fog válni tőlök, 's ezt annyival inkább, mint-hogy ama kívánt kinyilatkoztatás, mellyért éppen most tette-fel írását, csak néhány napok múlva érkezhetik-meg, addig pedig egy lépést se tehetne ügyeinek előmozdítására.

Azonban egészen uj 's váratlan benyomást okozott benne a' fiatal özvegyvel mostani szembejötte. A' vidor dáma szemeiből most könnyek gördültek; mert anyja beteg lett. A' hálófülkéből éppen kijövő orvos vállvonítással bizonyítja a' már-is gondot adó betegségnek veszedelmét. Az alatt, míg az özvegy a' gyógyásszal beszélgetett, Tangern el akart távozni, de a' dáma csak egy pillantatnyi várakozásért olly

hathatósan esedezett, hogy kérését megtagadni lehetetlen volt.

Az orvos valamelly de csak akkor használandó gyógyszer irt, ha a' betegnek szenderedése, melly már magát jelenteni látszott, végire fog járni.

„Ó barátom — mond sohajtva az orvos elmente után a' meg szomorodott fiatal asszony — mi lesz ebből ismét? Én szinte csupán csak az élet keserveit ismerem, 's minden bal esetben azonnal a' leg rosszabb következésre vagyok kénytelen készülni.“

Sok könnyek közt erre rövid rajzolatját adá ritka szerencsétlenségekkel terhelt életének. „Valóban — hozzá tévé — olly sok rettentő szirtek közül semmi se segített-ki, csak az égtől vett vidorságom. Csak az tartja-fel bátorságom, és a' vigasztalás, mellyet a' Végzés gyakran éppen legsúlyosabb ideimben szokott küldeni. Így most az urnak ismeretsége, 's azon körülmény, hogy a' báro még egy ideig itt fog mulatni, ezen idegen helyen legéde-sebb megnyugtatósomra szolgál, mivel legalább az első napok alatt egyedül nem leszek, és szükség esetében a' bárónak bizonyosan hasznos tanácsa által lesz szerencsém megörvendeztetnem.

A' könnyektől megveresült szép szemek bizodalját képtelen volt Tangern lágy szive mellett meghazudtolni. Hiszen — ugy szólla magában, tigris lennék, ha azt megcsalnám, és a' magában szükségtelen utazásra mentem volna, hogy akkép most a' szegény szenvedőt egyetlen vigasztalásától megfosztanám.

17.

Az öregbik dának betegsége már délután rosszabbra fordult. Az orvos nem akarván annak hihetően veszedelmes kimenetelét magának tulajdonittatni, az ottani vidék leghiresebb gyógyászát hozá a' betegnek ágya elejébe. Ez-is azt vélte, hogy ha csak különös körülmények nem adják magokat elő, a' dáma nem fogja megélni a' következő napot.

Az orvosoknak távozása után csak az aggódó fiatal özvegy és Tangern maradtak a' szobában, 's midőn a' szép asszonyt a' kétségtelenül árván maradás félelme gyötrené,

köteleségének tartá Tangern minden vigasztaló módot használni; de akár mit mondott-is neki, a' dáma még mélyebben ereszkedék kétségbe esésének vad hullámaiba.

Csak akkor emelkedtek-fel szemei a' setét homályból Tangern felé, midőn ez e' szavakat ejtené: „Bizonyomra mondom, míg élek, az asszonyság magára hagyatva nem fog lenni!” Ekkor a' dáma úgy ragadá-meg Tangern-nak kezeit, mint a' hajótörést szenvedett, midőn habokban hanyatva a' partról feléje nyuló fa tövéhez kapaszkodik, 's az által reméli szabadulását.

A' kézzel fogható magyarázat, melyet az asszony ama szavaknak tulajdonított, Tangernt ménkő gyanánt kábitá-el. E' pillantattól fogva a' d^amának lényé a' báróban teljes megnyugvássá változék, nedves szemeiből szerelem árjai csordultak, melyeknek a' báro ellent nem állhatott. Mig azonban Tangern ama szóknak fájdalmas magyarázatát azon időpontra akarná halasztani, mikorra a' szép asszony lecsendesedését reméllené, ennek egész viszonyzata észrevehetlenül egészen más alakba öltözött, 's rajta a' minden alkalommal titkolhatóan szerelem bizonyításai mellett olly szeretetre méltóság fejledezett-ki, mely a' legfinomabb kaczérság felszámításaitól vezéreltetett, 's mindig hathatóbban bilincselé-le az érzéket és szívet.

Az éj, mely igen gyakran démoni hatalommal hat az emberi érzelmekre, tökéleteségre hozta a' veszélyt.

Anyjának váratlan javulásán örvendezve ennek jelenlétében borult leánya a' bárónak nyakába. Egy pár szóval tudtára adta a' betegnek a' báro ígérétét, 's Tangern képtelen volt az anyának, ki iránt az orvosok éppen akkor bizonyíták, hogy fellábbolását csak a' kellemetlen lelki érzelmek eltávolztatásai tehetik lehetségessé, értésére adni, hogy amaz áldás, melyet ő a' báróra 's leányára nagy buzgósággal kimondott volt, leghalálosb átok gyanánt hatott szívére.

18.

Más nap a' fiatal özvegy többnyire a' gyógyszerek szorgos kiosztásával foglalatoskodék, melyek azóta, hogy anyjának életét bizonyosabban lehetett reméllené, még inkább szaporítottak. De bizonyíták-is az orvosok, hogy szem-

látomást javul a' beteg, 's természetének példátlan lelki erőt tulajdonítanak. Tangern az egész napot többféle hivatalos levelekre adandó szükséges feleletekkel töltötte. Midőn azzal elkészült, mint egy gonosz lélek kinzá őt azon kötelességére unszoló gondolatja, hogy hitvesének írjon, mivel tőle gyermekének betegsége felől sikeretlenül várt mind eddig tudósítást. Tartott tőle, hogy tán hitvese-is beteg, vagy más veszély adta elő magát. De képes lehetett-e csak egy szót-is neki írni mostani boldogtalan viszonyzatában, mellynek tévelyébe (labyrinthus) ő maga magát vetette.

Csak hogy kétségbe ejtő magánosságától megmenekedjék, a' szomszéd szobába ment.

Udvarias hangon, millyen már közte 's a' fiatal özvegy között éppen nem vala szokásban, fogadtatott a' dámától illy szavakkal: „Báro ur, az imént valamit találtam, 's midőn a' pinczésnek akarnám adni, azt állítá, hogy aligha nem azon tárgy lesz, mellyet az ur ide jötte napján vesztett volt el.

Erre meg mutatá neki elvesztett jegy-gyűrűjét, 's a' báro képeről minden vér eltűnt. Tangern a' pamlagon (sopha) ülő dáma lábaihoz rogyván, halavány ajkairól e' szókat rebegte: „Hol találta kegyed ezen gyűrűt?“

„A' pamlag vánkosa alatt. Bizonyosan leejté ujjáról, midőn uraságod ezen szobába utasittatván reá dőlt volt. Tehát házas az ur?“

A' bárónak néma vallomása könnyzáport facsara-ki az özvegy szemeiből.

„Báro ur — mond tovább — velem nem igazán, nagyon is igaztalanul bánt. Hagyjon magamra!“

„Ha életembe kerülne-is e' pillanatban el nem hagyhatnám! bocsánat nélkül éppen nem!“ szólla a' báró, 's erővel nyomá ajkaihoz a' szép özvegynek vissza taszító kezét.

„Meg bocsássak az urnak — viszonzá az asszony nagy hevesen — meg bocsássak, minek előtte hibája helyre hozását ígérné?“

„Hogy tehetem azt kedves, szóljon, mikép? Örömmel teljesitem!“

„Különös kérdés — felele amaz mindig hevesebben —

az urnak hibája most szükségképpen egy áldozatot kíván. Ki legyen az, én-e, vagy ama személy, kitől ama gyűrű származott?

„Kedvesem — szóll Tangern — hagyjuk a' jövendőt ez iránt végezni. Hogy szivem magáé — —

Erre egy véletlen erős zuhanás hallatszott mindjárt a' nyílt köz ajtó megül, melly mind kettő velejét meg-rázkodtatta. (*Végzet következik.*)

É L E T T Ö R T É N E T.

Sz. Simon és hivei. (*Végzet.*)

De éppen eme törvényes üldöztetés által nyert az új tanítás nagyobb részvételt a' közönségnél, 's a' keresztény egyházra nézve még most leheté veszedelmes; holott, ha vele nem gondolnak, bizonyosan ön magában roskad vala öszve, vagy legalább tetemes elhatalmazásig nem emelkedett volna, valamint az ismét keresztelkedők (Anabaptisták), Quäkerek, 's más egyéb secták-kal történt.

Rodrigues atyának a' felekezettől elpartolása után *Enfantin* nyilvános feleletet adott-ki amannak megtámadásai ellen 's megfejté az asszonyok emancipatiójának rendszerét. Vallása a' *Materiát* bilincseiből kiszabadítani, a' szegénységet számkivetni, birtoki közöséget behozni, a' kéjt (*Lust*) megszentelni, 's a' poklot az éggel megengesztelni fogja.

Az ábrándozó 's képzeletben élő Simonisták már annyira jöttek, hogy a' fenálló társasági 's törvényes rendet megvetik, a' mesterséget üző polgárokat heréknek 's időtlopóknak nevezik, és csak a' földmivelőt, vagy azt, ki a' felekezet közös javára dolgozik, tartják igazi honpolgárnak. De már előbbi rendszabásaiktól ön magok-is nagyon kezdenek távozni, mióta egymást lakmározásra, tánczra, tombérolásra kezdék buzdítani. Innen következett, hogy vad indulatjaikat már zabolán tartani nem tudják. *Narbonne*-ban egy Simonista meguntá életét 's annak ön maga akart véget vetni, de minekelőtte gonosz szándékát teljesitené, egy gyalázatos tettel akará azt megelőzni. *Testi* kívánságai vad ösztönének áldozatjává egy ártatlan *narbonnei* leánykát választá-ki. Midőn ezt minden érzékiség mestersé-

gével, kérés, fenegetés, fajtalan könyvek segedelmével el nem tudná csábítani, egykor éjjeli 10 órakor a' tenger part-ra vezeté áldozatját, 's más nap reggel irtóztatóan öszve marczanglott két holt tetemet találtak a' parton. Ezen gyalázatos ember írásai közt illy szavak találtattak: „Izlelni és halni, — ez az iskola felnyitására kedvező szempillantás. Halálom arra szolgálni fog.“ — A' narbonnei népség seregenként ment-ki az elkövetett gonoszság helyére; dühében a' buja orozónak testét a' döngyuzók tanyájára akarta czipelni. Átkozódva neveztek a' Simonisták előjáróját, 's midőn a' gyalázatosan meggyilkolt leánykának teste czi-terembe temették, könnytelen senkinek se maradt szeme.

Azonban már-is feloszló félben látszik lenni eme botrán-koztató felekezet, mióta főpapja Enfantin, és helytartója Rodrigues heves perlekedésbe kaptak, mellynek fő oka szerelem volt. Midőn t. i. Enfantin az asszonyok felől tartaná tanítását, Rodrigues azt veté szemére, hogy mivel feleségtelen a' tanító, nem ismerheti az asszony természetét. Hogy Enfantin az ellenkezőt bebizonyithassa, azt mondá Rodriguesnek, hogy ennek felesége egy szép fiatal tiszthez nagyobb hajlandósággal viseltetik, hogy sem férje iránt. Sőt nem sokára Rodrigues-né kinyilatkoztatá, hogy kész volna férjét elhagyni, 's Enfantin fő pappal egybekelni. — Bazard az al-főpap-is ellensége Enfantinneknél, mivel felesége ötet-is elhagyta, 's mással kelt öszve, mit Enfantin ellenzeni nem látszatott. Már most tehát Enfantint törvény elejébe akarja a' nyilvános Vádoló idézni, minthogy ez a' házások önkéntes elválásuknak divatba hozhatását szándékozik megalapítani. Mire azonban Enfantin bátor bizodalommal látszik felkészülve lenni, minthogy akkor hasonló vétkes életben fetregő birájinak gyalázatos egybeköttetéseiket felakarja fedezni. *)

*) Későbbi tudósítások szerint, mint a' politicalai hírlapokban is olvassuk, a' Simonisták elszéledtek, részint kivándorlanak francia országból, miután a' kormány őket üldözőbe vevén szét-üzte, és a' játékszínen-is nevetségessé tettek. Csak még imitt amott mutatkoznak néhányan a' felekezet saját öltözetében, melly szakálviseletből, fekete sapkából, hátul befűzött mellényből, rövid felső köntösből, 's hosszú fehér vagy veres nadrágból áll.

II. JELES MONDÁS.

Magyar kenyér, magyar nyelv. Áldottak legyenek azon Magyaroknak még hamvai-is, ki azt mondotta fijának: „Olyan nyelven beszélj, millyen kenyeren tápláltatol.“ Ányos.

III. KÖLTÉS Z E T.

E p e d é s.

Mostohán 's bús fanyargással
Töltöm zsenge éveim,
Szomorú andalodásban
Búsán hullnak könnyeim.
Alig és alig végződik
Sorsom keserv-nótája,
Kettőztetve járul nyomban
Másik ismét hozzája.
Szerencsétlenség üldözi
Csekély körű létemet,
Bú festi már gyenge korú
Gondolkodó képemet;
Homályba borult homlokom
Bú-barázdákba ránczult
És ifjú virgoncságom
Tőlem már régen elmúlt.

Néma epedés fogta-el
Nyájas érzékeny keblem,
Vig dalokról már lemondott,
'S búsán zenghet csak nyelvem.
Nem szerelem, nem fájós szív
Nem Szép után esdeklek,
Nem hívségért vagy egy kézért
Folyton folyvást epedek;
Nem kincset, dús gazdagságot
Vagy érczeket kívánok,
Nem felette gazdagodni,
Semmi pénzt nem ohajtok.
Könnyű éltet vagy hivatalt
Hajházni nem akarok; —
Csak annyi fergeteg után
Szünést, 's békét ohajtok!

IV. K ü l ö n f é l e.

Ló-stafírozás. Hazánk némelly részeiben járdogáló bizonyos külföldi kereskedőre ut közben csak ugyan ragadott egy két magyar szó. Vándorlása közben éppen héti vásár alkalmával jöve egyik magyar városba, hol azonnal kiraká kocsija elejébe fűszereit, lovát pedig hátra kötö. Történetből arra jött három katona tisztnek szemökbe ötlött a' lónak szép termete 's annak könnyebb szemlélése végett a' lóhoz közelitének. Észre vevé ugyan őket a' fűszeráros, de éppen vevőji levén nem szállhata hozzájuk, azonban már is fejében forgatá azon nyereséget, melyet lova szerezhetne neki, ha jó vevője kerekednék. Kettőzött sietséggel szorgalmatoskodék tehát, hogy mennél hamarább menekedjék fűszer-vevőjítől, 's végre ezektől megszabadulván a' tiszték felé fordult, és beszédjökre figyelmezett. Ezeknek szavaikból azonban csak egyet érthete, melyet magyarul ejtettnek gondola, ámbár olaszul vala t. i. lo staffiére (lovász, inas), 's ló-stafírozásra érté. Erre németül így szóllitá meg a' tiszteket: „Mit uraim, — ló-stafirung? ez talán megint valami új módi?“ A' tiszték tréfát akarván vele üzni, felelének, hogy

a' lovat egy két hét múlva meg se veszik, ha nem lesz kistafirozva. — A' kereskedő beszédjökbe vágott, 's kérdé, mennyibe kerülne az a' kistafirozás. „Száz pengőbe“ — mondának. Ekkor amaz átkozva azon pillantatot, mellyben a' módi kitaláltaték „Nem elég — monda — hogy már az embereknél annyira befészkelé magát 's már soknak nyakára-is hágott, de még az állatoknál-is divatba hozzák, hogy szinte ezek-is nyakokat törjék. Jele, hogy e' felvilágosodott világ már azt se tudja, mitevő legyen, pedig milly hátra vagyunk mindenben! Jobb lesz tehát most eladnom lovamat, mert mi előtt hazámba vissza térnék, ott-is ezen átkozott módi szivárogná-be, 's lovamért semmit se kapnék.“ A' tiszték megértvén a' fűszeráros szándékát megvevék a' lovat igen csekély áron pajkoságukon örülve, mert könnyen jutottak olly ló birtokába, mellyet különben nagy áron vehettek volna meg. A' fűszeráros-is örült, hogy eladhatta lovát, 's bepakolván fűszereit maga lett a' ló, ut közben pedig, míg hazájába tért, így kiáltoza: „Ez most a' módi, kövessetek engem, mert ha most nem, maholnap még-is követnetek kell. D. F.

Angoly asszony honszeretete. Nagy Britanniának minden rendbeli asszonyaihoz egy angoly dáma felszólítást bocsáta, mellynél fogva buzdítja őket, hogy semmisítsék-meg az angoly nemzeti adóságot, az az: fizessék-meg az angoly asszonyok, minthogy a' felszólítást kibocsátó dáma minden reménység felől kétségbe esett, hogy azon iszonyú terhet a' férjfiak gördítendik-le a' nemzet hátáról. Valóban, ha az angoly Szépnem ezen óriási vállalatot végbe viszi, egyptomi óriáspyramist érdemlend emlékül!

V. TRÉFA-SZESZ.

Egy földes uraság külföldön tartzkodása után gazdálkodáshoz kezdvén meglátogatá valahára egyik magyar mezővárosát-is. — Az előjárók tisztelkedve menének-ki elébe, 's tisztelkedve akarák másnap őt szinte városukból ki kísérni. — „De ugyan minek fáradtokki velem, fiaim? — szólla hozzájuk az uraság, — nem kívánom én tőletek e' különös sziveséget.“ — „Hagyján, Nagyságod! — válaszolá a' bíró, botjára támaszkodva — mi már csak elkísérjük Nagyságodat legalább amoda az akasztófáig, hisz onnét osztán majd visszafordulunk.“

Székrenyesy

Kérdő rejtvény. (Calembour)

- 1) Mellyik magyar kard az, mellynek illatja, egy ember-testi tagja, 's lakhelye-is van?
- 2) Mellyik híres nagy várost nevezi az ártatlan kised, midőn tejes risz-kájától elbucsuízik?

Előbbi rejtvény: Rákász — Kárász.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiárcz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi, urak utszája 612.